

MUSEOVIRASTO
PL 913
00101 HELSINKI
p. (09) 40 501
www.nba.fi

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

- lomake arkeologisen kohteen tarkastamiseen (ks. täyttöohje lopussa)

1. PERUSTIEDOT

Kunta: HAMINA	Muinaisjäännösrekisteritunnus:		
Nimi: Ruokosuo	Ajoitus: historiallinen aika		
Kohteen tyyppi: kivirakenteet	Tyypin tarkenne: rajamerkit		
Kohteen laajuus: pohja-ala n. 1x1 m	Lukumäärä: 1		
Laajuuden arviointiperuste: maastohavainnot.			
Laji (ruksaa laji, ks. tarvittaessa lajin selitys täyttöohjeen kohdasta 1):			
<i>ruksi:</i> x	kiinteä muinaisjäännös mahdollinen muinaisjäännös muu kulttuuriperintökohde löytöpaikka luonnonmuodostuma muu kohde		
Suunta ja etäisyys kirkosta: kohde sijaitsee 4,7 km Haminan luterilaisesta kirkosta suuntaan SW.			
Sijaintikuvaus: kohde sijaitsee Ruokosuon itäpuoleisen kalliopaljastuman N-sivustalla. Kohteesta sadan metrin päässä lännessä kulkee paikallistie Hillonlahdelle.			
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	N: 6711350	E: 507642	Korkeus m mpy: välillä 7,5-10
Koordinaattien tarkenne: keskikoordinaatti ($\pm$ 3 m).			
Peruskartta: PK 3042 01 SUMMA			
Rekisterikylä (jos tarpeen): -		Kiinteistötunnus (jos tarpeen): 75-406-2-322	
Tarkastaja: Marita Kykyri		Tarkastusaika: 4.10.2016	

2. TAUSTATIEDOT

Aiemmat tiedot: ei aiempia tietoja.
Aiemmat löydöt: ei aiempia löytöjä.
Tarkastuslöydöt: ei löytöjä.
Tarkastusolosuhteet: hyvät.
Liitteet: karttaliite ja kaksi kuvaliitettä, joissa yhteensä 3 kuvaa.

Muuta: Oppaana toimi kohteesta Kymenlaakson museoon ilmoittanut Lasse Virtanen. Tarkastukseen osallistui myös tutkija Kirsi Toivonen Kymenlaakson museosta.

3. TARKASTUSHAVAINNOT

Tarkastuksen syy: Lasse Virtasen ilmoitus kohteesta.

Ympäristö ja maasto: kohde sijaitsee Ruokosuon itäpuoleisen kalliopaljastuman N-sivustalla. Alue on sekametsää, joka kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua. Kivikkoinen kallioalue on voimakkaan sammaloitunut ja jäkälöitynyt. Aluskasvillisuus koostuu sammalesta, jäkälästä, puolukasta ja heinästä.

Arkeologisen kohteen tarkempi kuvaus ja rajaus: Kohde on paikalleen rauennut rajakivi, johon kuuluvat rakennekivet sijaitsivat matalana kekona kalliopinnalla. Rajamerkkiä rakennettaessa oli kalliolle ladottu kerros pyöreitä luonnon- ja särmikkäitä kiviä E-W -suuntaisesti. Kivikerroksen päälle on pystytetty keskuskivi samaan suuntaan, jota olivat pitäneet pystyssä sen sivuille asetetut pitkät graniittilohkot. Kaatuneen laattamaisen ja tasapintaisen keskuskiven korkeus oli 70 cm, leveys 50 cm ja paksuus 15 cm. Sitä sivuilla pystyssä pitäneistä, poikkileikkaukseltaan kolmiomaisista graniittilohkoista, oli eteläinen pituudeltaan 85 cm ja pohjoinen 70 cm. Lyhyemmän kiven halkaisija oli 35x35 cm ja pohjoisen 25x20 cm. Rajamerkin kivet olivat paksun jäkälä- ja sammalkerroksen peittämät.

Muuta tietoa: Vuoden 1968 peruskartan (PK 304201 SUMMA) perusteella on tonttien 2¹⁰⁴ ja 2⁹³ välinen rajapyykki sijainnut Ruokosuon itäpuolisella pienellä kallionpyypylällä. Vielä vuonna 1983 se on sijainnut peruskartamerkin perusteella samalla paikalla. Nykyisin paikalla ei enää sijaitse kiinteistörajaa. Tarkastettu kohde sijaitsee täsmälleen tonttien rajalinjojen kulmauksessa.

4. SUOJELUTIEDOT

Kunto: Rajakivi on rauennut.

Hoidon tarve: Kohde on peittymässä risujen, aluskasvillisuuden sekä sammal- ja jäkäläkasvuston alle.

Ehdotus suoja-alueeksi (mielellään kartalla rajauksena esitettyinä): -

Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet: Alueeseen liittyy asemakaavan muutos (Hamina, Summan paperitehtaan alue. Mu-seovirasto lausunto (luonnos) 31.8.2015. MV/161/05.02.00/2015).

Muut säilymiseen vaikuttavat asiat: -

Kohteesta käytettävissä olevan tiedon määrä ja laatu (jos tarpeen): -

5. MUUTA

Tarkastajan yhteystiedot: Marita Kykyri, Kymenlaakson museo, Tornatorintie 99B, 48100 Kotka. Gsm 040-7162322.

Muut tiedot: -

Lähilöydöt: Kohteen SW-puolella, Savilahden vuoren alueella, 300-370 m:n päässä, sijaitsee pronssikautinen hautaröykkiö Hamina Savilahdenvuori 1 (1000027457) sekä rajapyykki, Hamina, Savilahdenvuori 5, joka tarkastettiin Ruokosuon rajamerkin kanssa samana päivänä 4.10.2017.

Opas kohteelle (nimi ja yhteystiedot, jos eri kuin tarkastaja): Lasse Virtanen (gsm 050-5328633).

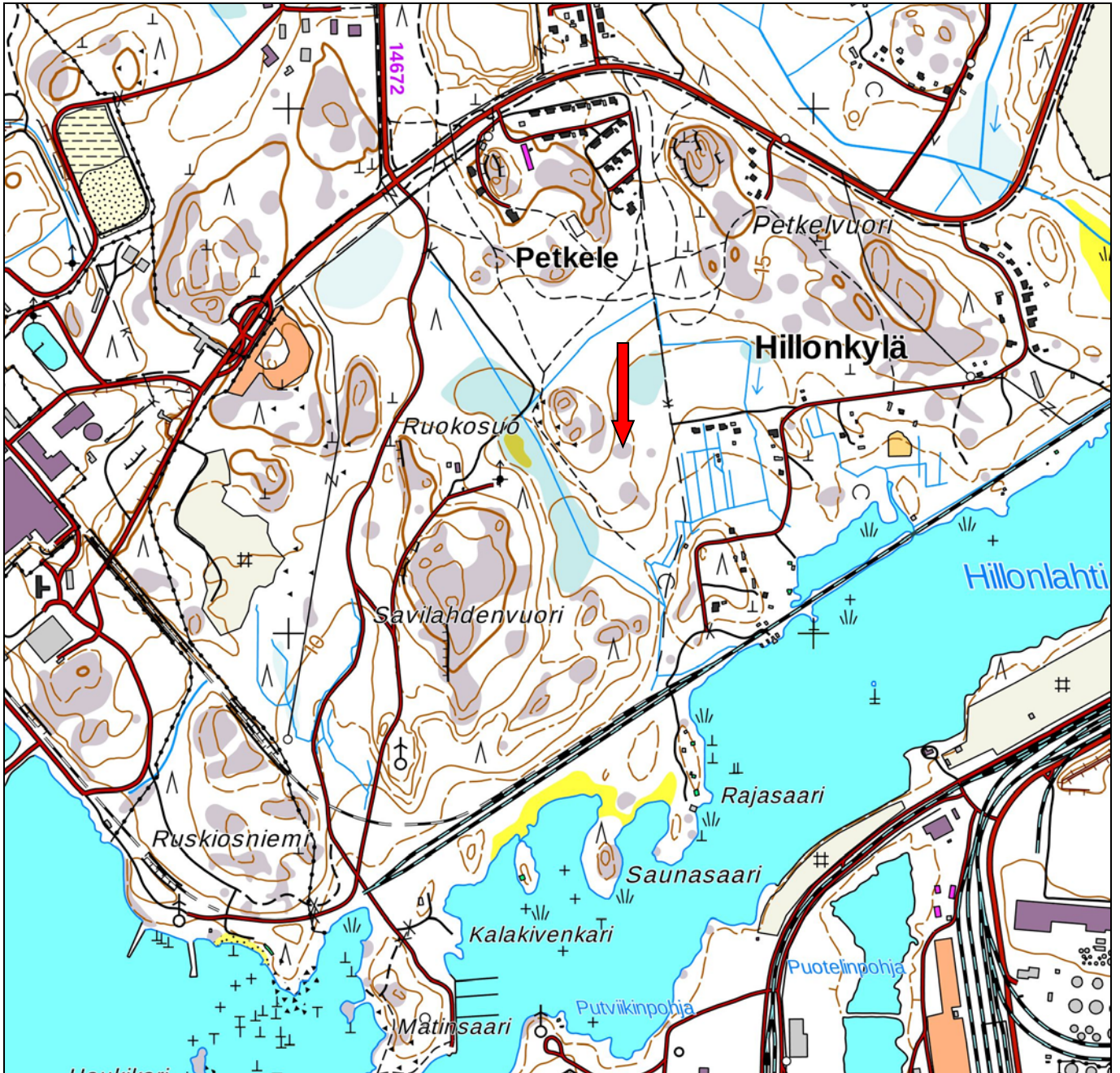
6. PÄIVÄYS JA KERTOMUKSEN LAATIJAN ALLEKIRJOITUS

Päiväys: 15.2.2017 Kotkassa

Allekirjoitus:

Marita Kykyri

LIITE: karttaote/karttaotteet:

Kartta 1: Kohteen sijainti merkittynä punaisella nuolella. Ote maastokartasta L5122. Maanmittauslaitos.

LIITE: kuvat:

Kuva 1: Kohteen sijainti maastossa. SE. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 2: Rauennut rajamerkki. Lähikuva. NW. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 3: Lähikuva kohteesta. W. Kuva: KyM/M. Kykyri.

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUSLOMAKKEEN TÄYTTÖOHJE

- täyttöohje Museoviraston arkeologisen kohteen tarkastuslomakkeeseen

Lomake on tarkoitettu avuksi arkeologisen kohteen maastotarkastuksessa tehtyjen havaintojen raportoimiseen ja se on word-muotoinen. Kenttiin voi kirjoittaa tietoa niin paljon, kuin on tarpeen. Sähköiset kartat, koordinaattitaulukot ja valokuvat voi liittää lomakkeen loppuun suoraan sähköisiksi liitteiksi. Liitteitä voi lisätä haluamansa määrän esimerkiksi sivunvaihto-työkälulla.

Kohta 1. Perustiedot

- lomakkeeseen täytetään kohteeseen liittyvät sijaintitiedot (kunta, koordinaatit, peruskartta, sijainti suhteessa kirkkoon ja yleinen sijaintikuvaus)
- lomakkeeseen täytetään kohdetta luonnehtivat tiedot (nimi tai ehdotus nimestä, ajoitus, kohteen tyyppi ja tyypin tarkenne muinaisjäännösrekisterin asiasanojen mukaan, lukumäärä (kpl) ja Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tunnus, jos kohteella on sellainen)
- lomakkeeseen kirjataan arvio kohteen laajuudesta ja perustelu sille
- lomakkeeseen täytetään kohteen laji tarkastushavaintojen perusteella (ks. enemmän Museoviraston laatima Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohje 2014, sivut31-32, <http://www.nba.fi/fi/File/2210/laatuohje.pdf>):
  - *kiinteä muinaisjäännös* on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kohde, jonka täsmällinen maantieteellinen sijainti on osoitetavissa.
  - *mahdollinen muinaisjäännös* on kohde, jota ei ole voitu maastossa tarkastuksen yhteydessä tunnistaa tai paikantaa luotettavasti. Kohteen luonteen selvittäminen muinaisjäännöksenä edellyttää esimerkiksi tarkempia arkeologisia selvityksiä kuin tarkastuksen yhteydessä on ollut mahdollista tehdä.
  - *muu kulttuuriperintökohde* on kohde, jota ei voi todeta muinaismuistolain tarkoittamaksi muinaisjäännökseksi. Yleisimpiä kulttuuri-perintökohteita ovat käytössä pysyneet historialliset kylänpaikat ja tiet, toisen maailman sodan aikaiset sotahistorialliset kohteet ja alle 100 vuotta nuoremmat hylät. Ensimmäiseen maailmansotaan liittyvät kohteet ovat yleensä kiinteitä muinaisjäännöksiä.
  - *löytöpaikka* on irtaimen muinaisesineen löytöpaikka tai -alue, johon liittyy jonkinlainen paikkatieto. Löydöllä ei ole yhteyttä kiinteään muinaisjäännökseen tai sitä ei voida osoittaa. Ilman arkeologista kontekstia olevaa löytöä kutsutaan *irtolöydöksi*.
  - *luonnonmuodostuma* on luonnon synnyttämä tai muovaama kohde, jota voidaan esimerkiksi luulla ihmisen tekemäksi tai jota ihmisen on voinut muokata. Tällaisia ovat esimerkiksi muinaiset rantamuodostumat (pirunpellot, rantapalteet) ja luolat.
  - *muu kohde* on esimerkiksi tuhoutunut/tutkittu muinaisjäännös, kätkölytö tms. kohde
- lomakkeeseen täytetään tiedot rekisterikylästä ja kiinteistötunnuksesta, jos tarpeen
- huom: rauhoitusluokkaa ei edellytetä enää määriteltäväksi.

Kohta 2. Taustatiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista aiemmista tiedoista ja löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen yhteydessä mahdollisesti tehdyistä löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastusolosuhteista ja niiden vaikutuksesta havaintoihin
- lomakkeeseen täytetään tieto tarkastuksen liitteistä (karttaliitteet, kuvaliitteet, koordinaattitietolistat ym.).

Kohta 3. Tarkastushavainnot

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen syystä ja siihen liittyvistä asioista
- lomakkeeseen kuvataan kohteen ympäristö ja maasto
- lomakkeeseen kuvataan tarkastettu kohde ja rajaus.

Kohta 4. Suojelutiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot kohteen kuntoa koskien ja hoidon tai korjaamisen tarvetta koskevat havainnot
- lomakkeeseen laitetaan ehdotus suoja-alueeksi ja sen perustelut. Ehdotus esitetään mielellään myös kartalle rajattuna.
- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista maankäyttöhankkeista ja/tai muista säilymiseen vaikuttavista olennaisista asioista (luonnon aiheuttama eroosio tms.)
- lomakkeeseen laitetaan haluttaessa arvio kohteesta käytettävissä olevien tietojen luonteesta ja määrästä:
  - tietotaso 1 = kohteesta on riittävästi tietoa sen luonteen ja iän tarkemmaksi määrittelemiseksi
  - tietotaso 2 = kohteen luonteen ja iän määrittely edellyttää tarkempia arkeologisia selvityksiä.

Kohta 5. Muuta

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastajan yhteystiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot lähilöydöistä ja mahdollisista muista tiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot henkilöstä, jota voi tarvittaessa toimia paikalla oppaana.

Kohta 6. Allekirjoitus

- lomake allekirjoitetaan ja päivätään.